

ประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด

เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งระดับควบ และมีผู้ครอง
ตำแหน่งนั้นอยู่ โดยให้ผู้มีอำนาจจัดบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ประเมินบุคคล
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อ.ก.พ. กรม กำหนด นั้น

จังหวัดร้อยเอ็ดได้คัดเลือกข้าราชการผู้ผ่านการประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (ตำแหน่งระดับควบ) จำนวน ๑ ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก	ส่วนราชการ
๑.	นายเกรียงไกร ศรีวิลัย	นายนพเดช ชำนาญการพิเศษ (ด้านราชกรรม)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลหนองพอก กลุ่มงานการแพทย์

รายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ผ่านการประเมินบุคคล เพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น จัดส่งผลงานประเมินตามจำนวน
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ที่ผ่าน
การประเมินบุคคล หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลยังไม่ส่งผลงานจะต้องขอรับ
การประเมินบุคคลใหม่ อนึ่ง หากมีผู้ใดจะทักท้วงให้ทักท้วงได้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายชัยวัฒน์ ชัยวุฒิพิริยะ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด บัญชีทางการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

บัญชีรายละเอียดแบบท้ายประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด
เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ส่วนราชการ/ ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ได้รับการคัดเลือก	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ
๑	นายเกรียงไกร ศรีวิถัย	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลหนองพอก กลุ่มงานการแพทย์ นายแพทย์ชำนาญการ (ด้านเวชกรรม)	๑๕๓๗๙๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลหนองพอก กลุ่มงานการแพทย์ นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (ด้านเวชกรรม)	๑๕๓๗๙๖	เลื่อนระดับ ๑๐๐%

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

1. เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวชในพื้นที่อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ระหว่างตุลาคม พ.ศ. 2565 – กันยายน พ.ศ. 2566
3. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชเป็นปัญหาด้านสุขภาพที่พบบ่อย จากการสำรวจของประเทศไทยระบุเมริกา พบว่า ความชุกของประชากรที่ป่วยด้วยโรคจิตเวชรุนแรง (Serious Mental Illness: SMI) คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของประชากรทั่วไปทั้งหมด ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยพบมากที่สุดในช่วงอายุ 26 - 49 ปี รองลงมาคืออายุ 18 - 25 ปี และพบมากในผู้ป่วยนิติจิตเวชถึง 3 เท่า และพบว่า ผู้ป่วยจิตเภทที่ใช้สารเสพติดมีความเสี่ยงต่อการก่อความรุนแรงมากถึงร้อยละ 27.6 ในขณะที่ผู้ป่วยจิตเภทที่ไม่ใช้สารเสพติดพบร้อยละ 8.5 ในประเทศไทยได้มีการสำรวจความชุกของโรคจิตเวชในคนไทยมาต่อเนื่องทุก 5 ปีมาแล้วสองครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2546 ที่ผ่านมาเคยมีรายงานความชุกของโรคจิตเวชรวมในผู้ที่มีความผิดปกติของพฤติกรรมการดีมสูรา จากการสำรวจระดับประเทศไทยเมื่อปี 2551 และรายงานความชุกของโรคจิตเวชรายโรคที่พบในผู้มีความเสี่ยงการฆ่าตัวตาย ผลกระทบของโรคจิตเภทต่อบุคคลพบว่าส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภทโดยก่อให้เกิดภาวะเครื่องเรือรังและความพิการขั้นมีความพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ ประจำวันพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและทักษะการเข้าสังคมส่งต่อครอบครัวที่ต้องแบกภาระในการดูแลผู้ป่วยเป็นเวลานาน ปิดกั้นโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ถูกกลั่นเมิดสิทธิและสถานภาพของพวคเข้าไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมส่วนใหญ่ กล้ายเป็นคนชายขอบของสังคม ส่งผลให้ผู้ป่วยถูกโดดเดี่ยว ไม่ได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต รวมทั้งการปรับตัวเข้ากับสังคม

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช ในพื้นที่อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวชในพื้นที่อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมรุนแรง และเป็นแนวทางการดูแลผู้ป่วยในชุมชนให้เกิด คุณภาพและส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อการให้บริการผู้ป่วยจิตเวช ครอบครัว ชุมชนและสังคมต่อไป

4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

4.1 สรุปสาระสำคัญ

ผู้ป่วยจิตเวชรุนแรง (Serious Mental Illness: SMI) หมายถึง ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยด้วย โรคจิตเวชที่มีความผิดปกติทางอารมณ์ ความคิด หรือพฤติกรรม ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมรุนแรง หรือทำให้เกิดความทุพพลภาพรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้ป่วยจึงต้องได้รับการเฝ้าระวังและดูแลเพื่อป้องกันการกำเริบของโรคซ้ำ มากกว่าผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยโรคเดียวกันแต่ไม่มีอาการรุนแรง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ หาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Survey research for predictive correlational design) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลหนองพอก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ดูแลหลักที่มีความเกี่ยวข้องเป็นบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร หลาน หรือญาติพี่น้องและหน้าที่ให้การดูแลผู้ป่วยจิตเวชเป็นหลัก จำนวน 96 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติวิเคราะห์ทดสอบพหุคุณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจังหวัดร้อยเอ็ด

4.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวชในพื้นที่อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช
- 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมรุนแรง

4.3 ขอบเขตการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ดูแลหลักที่มีความเกี่ยวข้องเป็นบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร หลาน หรือญาติพี่น้องและหน้าที่ให้การดูแลผู้ป่วยจิตเวชเป็นหลัก รวมทั้งเป็นผู้ที่พาผู้ป่วยมารับบริการตามนัด หรือมารับยาแทนผู้ป่วยที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด 96 ราย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เก็บข้อมูลวิจัยที่แผนกผู้ป่วยนอก คือ วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 08.00 – 16.00 น. ระหว่างตุลาคม พ.ศ. 2565 – กันยายน พ.ศ. 2566

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง (Self-report questionnaire) โดยจำแนกแบบสอบถามออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ (1) แบบสอบถามข้อมูลปัจจัย ส่วนบุคคลของผู้ป่วย (Client) (2) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ดูแลผู้ป่วย (Carer/ Care giver) (3) แบบวัด สร้างสรรค์ในครอบครัว (4) แบบวัดการกระทำการดูแลผู้ป่วยจิตเวช (5) ปัจจัยระดับชุมชน (Community service) และ (6) แบบประเมินพฤติกรรมรุนแรง ซึ่งเป็นแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง (Overt Aggression Scale: OAS)

4.4 วิธีดำเนินการศึกษา

- 1) ของการรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติการวิจัยที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โดยคัดเลือก จำกัดเวลาเป็นผู้ป่วยที่มาตามนัดร่วมกับเจ้าหน้าที่เวชระเบียนทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบส่วนอย่างง่าย ด้วยการจับสลากแบบไม่คีเนท (Sampling without replacement)

3) ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างอย่างละเอียด หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามโดยใช้ระยะเวลาประมาณ 40-60 นาที ในห้องที่จัดไว้เป็นสัดส่วนบริเวณคลินิกจิตเวช แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลหนองพอก

4) ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล บันทึกในรูปแบบของแฟ้มข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

4.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการแสดงผลดัชนีความต้องการและความต้องการที่ต้องการรับในสถานพยาบาล ระบบบริการในชุมชน เครื่องข่ายการดำเนินงานสุขภาพจิตในชุมชน การดูแลผู้ป่วยและญาติ และการดำเนินงานสุขภาพจิตในชุมชน ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงผลดัชนีความต้องการของผู้ป่วยจิตเวช วิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

5.1 ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง สัมพันธภาพในครอบครัวภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช คือ ตัวแปรที่สามารถร่วมกำหนดการแสดงผลดัชนีความต้องการรับผู้ป่วยจิตเวช ประกอบด้วย ภาระเชิงปรนัย และการดูแลผู้ป่วยและญาติ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งสองด้าน สามารถร่วมกำหนดการแสดงผลดัชนีความต้องการรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช ร้อยละ 36.40

5.2 ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยที่สามารถกำหนดการดูแลผู้ป่วยจิตเวชได้มากที่สุดคือ อายุผู้ดูแล และสัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งสามารถนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการออกแบบบริการสำหรับผู้ป่วยจิตเวชเพื่อลดภาระในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวช ต่อไป

6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

1) ทราบถึงการติดตามผู้ป่วยและปัจจัยระดับชุมชน คือ การดูแลผู้ป่วยและญาติมีผลต่อการแสดงผลดัชนีความต้องการรุนแรงของผู้ป่วย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการอบรมพัฒนาฝีมือและทักษะในการดูแลผู้ป่วย และสนับสนุนให้ผู้ป่วยมีรายได้ สร้างอาชีพสามารถพึ่งตนเองได้

2) นำผลการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวrunแรงของผู้ป่วยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรโดยเฉพาะในแผนกจิตเวช เพื่อรับรู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวrunแรงของผู้ป่วยจิตเวชและสามารถเลือกวิธีการให้การพยาบาลหรือออกแบบบริการสำหรับผู้ป่วยจิตเวชได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย

7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

1) การดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามขั้นตอน ตั้งแต่ระเบียบการขอจดหมายรับรองการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด จนกระทั่งการเก็บข้อมูลตามเอกสารวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล เป็นไปตามแผนงาน

2) การเก็บข้อมูลทำได้ยาก เนื่องจากผู้ป่วยที่ได้จากการสูมตัวอย่าง บางรายมีปัญหาขาดการติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ผู้ป่วยไม่ร่วมมือในการรับประทานยาไม่ยอมรับการเจ็บป่วยไม่มารักษาตามนัด หรือบางรายขาดจากการรักษา จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ หรือบางรายมีอาการกำเริบหรือเกิดพฤติกรรมรุนแรงไม่สามารถให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามได้

8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

1) การเข้าถึงบริการของผู้ป่วยโรคจิตเวช (treatment gap และ duration of untreated illness) คือ ผู้ป่วยจิตเวชจำนวนไม่น้อยที่ขาดการเข้าถึงบริการ หรือเข้าถึงบริการได้ช้า จึงส่งผลให้เกิดอาการกำเริบรุนแรง

2) ธรรมชาติของการกำเริบช้า (relapse) คือ ผู้ป่วยจิตเวชเมื่อการดำเนินโรคแบบเรื้อรังและมีการกำเริบช้า บ่อยโดยเฉลี่ยผู้ป่วยที่มีภาวะเรื้อรังรุนแรง หากมีการกำเริบช้าทำให้เกิดความทุพพลภาพมากขึ้น ปัจจัยสำคัญคือ การหยุดหรือรักษาไม่สิ่งเสื่อม

3) การติดตามการรักษาต่อเนื่อง (adherence) คือ ผู้ป่วยจิตเวชยังมีปัญหาขาดการติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ผู้ป่วยไม่ร่วมมือในการรับประทานยาไม่ยอมรับการเจ็บป่วยไม่มารักษาตามนัด หรือบางรายขาดจากการรักษา

4) ปัญหาการใช้สุราระบบที่ดี คือ ผู้ป่วยจิตเวชที่ใช้สุราระบบที่ดีเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำ ให้มีอาการกำเริบ หรือเกิดพฤติกรรมรุนแรงทั้งต่อตนเองหรือผู้อื่น

9. ข้อเสนอแนะ

1) การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ภาระการดูแลผู้ป่วยและปัจจัยระดับชุมชน ด้านการดูแลผู้ป่วยและญาติท่านาย การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวrunแรงของผู้ป่วยจิตเวชได้ในระดับต่ำ ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรมีการศึกษา ปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวrunแรงของผู้ป่วยจิตเวช เพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวrunแรงของผู้ป่วยจิตเวช

2) ควรมีการศึกษาแนวทางการระบบการรับ-ส่งต่อผู้ป่วยจิตเวช

10. การเผยแพร่องาน (ถ้ามี)

เผยแพร่ในวารสารเพื่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2566

11. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

1) นายเกรียงไกร ศรีวิลัย สัดส่วนของผลงาน 100 %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

(นายเกรียงไกร ศรีวิลัย)

ตำแหน่งนายแพทย์ชำนาญการ

(วันที่) 28 / ก.พ. / 2567

ผู้ขอประเมิน

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

(.....นายสุธรรมชัย ชาเรนท์วอร์.....)

(ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญทางโรคหัวใจและหลอดเลือดแดง)

(วันที่) 7 / มี.ค. / 2562

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ..... (นายสุธรรมชัย ชาเรนท์วอร์).....

(.....นายสุธรรมชัย ชาเรนท์วอร์.....)

(ตำแหน่ง) ..... นักแพทย์สาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

(วันที่) 15 มี.ค. 2567

ผู้บังคับบัญชาที่เห็นอื้นไป

ผลงานลำดับที่ 2 และผลงานลำดับที่ 3 (ถ้ามี) ให้ดำเนินการเหมือนผลงานลำดับที่ 1

โดยให้สรุปผลการปฏิบัติงานเป็นเรื่องๆ ไป

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เห็นอื้นไปอีกหนึ่งระดับ
เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

**แบบเสนอแนะวิธีการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการพิเศษ)**

1. เรื่อง รูปแบบระบบการส่งต่อผู้ป่วยจิตเวชที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง โรงพยาบาลหนองพอก
จังหวัดร้อยเอ็ด

2. หลักการและเหตุผล

ผู้ป่วยจิตเวช แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้ป่วยจิตเวชรุนแรง (Serious Mental Illness: SMI) หมายถึง ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยด้วยโรคจิตเวชที่มีความผิดปกติทางอารมณ์ ความคิด หรือพฤติกรรม ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมรุนแรง หรือทำให้เกิดความทุพพลภาพรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้ป่วยจะต้องได้รับการเฝ้าระวังและดูแลเพื่อป้องกันการทำเรื่องของโรคข้าม มากกว่าผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยโรคเดียวกันแต่ไม่มีอาการรุนแรง 2) ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการก่อความรุนแรง (Serious Mental Illness with High Risk to Violence: SMI-V) หมายถึง ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยด้วยโรคจิตเวชที่มีความผิดปกติทางอารมณ์ ความคิด หรือพฤติกรรม ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมรุนแรง หรือทำให้เกิดความทุพพลภาพรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้ป่วยจึงต้องได้รับการเฝ้าระวังและดูแลเพื่อป้องกันการทำเรื่องของโรคข้าม กว่าผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยโรคเดียวกันแต่ไม่มีอาการรุนแรง โดยมีลักษณะพฤติกรรมความรุนแรงเข้าเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้ 2.1) มีประวัติทำร้ายตัวเองด้วยวิธีรุนแรงมุ่งหวังให้เสียชีวิต 2.2) มีประวัติทำร้ายผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรงหรือก่อเหตุรุนแรงทำให้ハウดกลัว สะเทือนหัวใจในชุมชน 2.3) มีอาการหลงผิด มีความคิดทำร้ายตนเองหรือผู้อื่นให้ถึงแก่ชีวิตหรือมุ่งร้ายผู้อื่นแบบเฉพาะเจาะจง เช่น ระบุชื่อบุคคลที่จะมุ่งทำร้าย 2.4) เคยมีประวัติก่อคืบคือญาติรุนแรง เช่น ฆ่าพยาบาลฆ่า ช่มชี้น วางแผนเพลิง

พฤติกรรมซึ่งเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันและรุนแรง เช่น ก้าวร้าว คลุ้มคลั่ง สับสน อุญมีนึ่ง ทำร้ายคนเอง/ผู้อื่น มีอาการซึมเศร้าหรือวิตกกังวลมาก ฯลฯ อาการดังกล่าว ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น หรือเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เพื่อความปลอดภัยของทุกฝ่ายโดยการประเมินอาการพฤติกรรมและวางแผนดูแลรักษาอย่างเหมาะสม จากการสำรวจของประเทศไทยระบุว่า ความชุกของประชากรที่ป่วยด้วยโรคจิตเวชรุนแรง (Serious Mental Illness: SMI) คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของประชากรทั่วไปทั้งหมด ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยพบมากที่สุดในช่วงอายุ 26 - 49 ปี รองลงมาคืออายุ 18 - 25 ปีและพบมากในผู้ป่วยนิติจิตเวชถึง 3 เท่า และพบว่า ผู้ป่วยจิตเวชที่ไม่ใช้สารเสพติดมีความเสี่ยงต่อการก่อความรุนแรงมากถึงร้อยละ 27.6 ในขณะที่ผู้ป่วยจิตเวชที่ไม่ใช้สารเสพติดพบร้อยละ 8.5 และในประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่า ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต และผู้ป่วยจิตเวชร้อยละ 20 จะมีโอกาสก่อความรุนแรงเป็นอันตรายต่อตนเอง ผู้อื่น ชุมชนและสิ่งแวดล้อม จากการรวบรวมข้อมูล ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ พบผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉินเข้ารับบริการ คิดเป็นร้อยละ 51 ของผู้ป่วยจิตเวชที่รับบริการ โดยมากที่สุดเป็นผู้ป่วยจิตเวช และมีการเข้ารับบริการเพิ่มมากขึ้นทุกปี

โรงพยาบาลหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวชในพื้นที่อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบร่วม ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง สัมพันธภาพในครอบครัว ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช คือ ตัวแปรที่สามารถร่วมทำนายการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช ประกอบด้วย ภาระเงินปันย และการดูแลผู้ป่วยและญาติ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งสองด้าน สามารถร่วมทำนายการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช ร้อยละ 36.40

ดังนั้น ผู้ขอรับการประเมินผลงาน จึงมีแนวคิดการจัดทำแนวทางในการรับ – ส่งผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ได้รับการดูแลบำบัดรักษาในสถานบริการ การดูแลช่วยเหลือหลังการบำบัด และเป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยดังงานใช้เป็นแนวทางในการส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

3.1 บทวิเคราะห์

การรับและการส่งต่อผู้ป่วย หมายถึง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากสถานพยาบาลหนึ่งไปรับการรักษาต่ออีกสถานพยาบาลหนึ่ง โดยสถานพยาบาลเป็นผู้นำส่งและต้องมีการสื่อสาร ประสานงานแจ้งสถานพยาบาลที่จะรับไว้ล่วงหน้าพร้อมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยตลอดจนข้อมูลทางการแพทย์ที่จำเป็น (กระทรวงสาธารณสุข, 2545) การรับและส่งต่อผู้ป่วยมีความสำคัญมากในระบบบริการสุขภาพเนื่องจากสถานบริการในแต่ละที่มีศักยภาพและบริบทในการรักษาพยาบาลที่แตกต่างกันและเหมาะสมกับโรคและความเจ็บป่วย ความต้องการการรักษาของผู้ป่วยที่ต่างกัน เนื่องจากสถานพยาบาลที่มีศักยภาพสูงพร้อมให้บริการผู้ป่วยทุกระดับไม่ได้มีอยู่กระจายทั่วไปและไม่มีเดียงเพียงพอรับผู้ป่วย การรับและการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม ผู้ป่วยมีความปลอดภัยได้รับการรักษาพยาบาลตามมาตรฐาน

ดังนั้นระบบการรับและการส่งต่อผู้ป่วยมีความสำคัญต่อผู้ป่วยกลุ่มวิกฤตฉุกเฉินและฉุกเฉินเร่งด่วน ที่มีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้นแบบเฉียบพลัน โดยเฉพาะผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตสุขภาพจิตที่มีอาการคลั่มคลั่ง ภาวะจิตประสาท อารมณ์และผู้ป่วยฉุกเฉินจิตคลุ้มคลั่งมีความเสี่ยงสูงต่อการทำร้ายตนเอง ทำร้ายผู้อื่น และทำลายสิ่งของและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทางการแพทย์ทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งภาคีเครือข่ายสุขภาพในชุมชน ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าว เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งด้วยผู้ป่วย ผู้ดูแล ครอบครัว และชุมชน

3.2 แนวคิด

ความหมายการรับส่ง (คู่มือแนวทาง/เกณฑ์การรับส่งต่อผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากการใช้สุรา/ยา/สารเสพติดในสถานบัน/โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต)

ระบบการรับส่งต่อ (Referral system) หมายถึงระบบบริการสุขภาพที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการรับส่งต่อผู้ป่วยหรือผู้รับบริการได้รับบริการสุขภาพ บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขระหว่างสถานบริการสุขภาพตั้งแต่ก่อนการส่งต่อขณะส่งต่อและการส่งต่อทั้งไปและกลับอย่างมีคุณภาพเหมาะสมกับขั้นตอนการส่งต่อ

ความสามารถของสถานบริการสุขภาพนั้น ๆ โดยผู้ป่วยได้รับบริการสุขภาพที่ต่อเนื่องในแนวทางเดียวกันตั้งแต่ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิทุกภูมิ ตติยภูมิและศูนย์ความเชี่ยวชาญระดับสูง (Excellent center) ซึ่ง ประกอบไปด้วย

ระบบรับ-ส่งต่อ (Referral System) ผู้ป่วย เป็นระบบที่มีความสำคัญในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย อย่างทั่วถึง (Accessibility) มีความต่อเนื่อง(Continuity) โดยใช้ดำเนินแบบเบ็ดเสร็จ (Comprehensive) และ ผสมผสาน (Integrated) เป็นกลไกสำคัญในการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งท้อง พัฒนาระบบรับส่งต่อให้มีประสิทธิภาพ มีความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ส่งผลให้ประชาชนได้รับการ รักษาที่ดีมีการส่งต่อเพื่อการรักษาในระดับสูงที่เกินศักยภาพ และการวางแผนการส่งกลับเพื่อการดูแลรักษา ต่อเนื่องอย่างมีระบบมีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย เกิดความประทัยลดค่าใช้จ่ายเนื่องจากมีการใช้ ทรัพยากร้านสุขภาพของหน่วยบริการระดับต่างๆ ร่วมกัน

การจัดระบบบริการรับส่งต่อผู้ป่วย หมายถึง การจัดระบบบริการที่ครอบคลุมการให้บริการ ยานพาหนะพร้อมอุปกรณ์ด้านการแพทย์ในการรับส่งต่อผู้ป่วย บุคลากรที่ให้การดูแลผู้ป่วยระหว่างรับส่งต่อ กระบวนการการดูแลผู้ป่วยรับส่งต่อ และค่าใช้จ่ายในการรับส่งต่อ

การส่งต่อผู้ป่วย (Refer) หมายถึง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากสถานพยาบาลนึงเพื่อไปรับการตรวจ รักษาต่อที่สถานพยาบาลอื่นโดยโรงพยาบาลเป็นผู้นำส่ง

การรับย้ายผู้ป่วย (Refer In) หมายถึง การรับย้ายผู้ป่วยจากสถานพยาบาลต้นทางเพื่อมารับรักษา ต่อหรือรับการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม

การส่งต่อผู้ป่วยไปรักษาต่อ (Refer Out) หมายถึง การส่งต่อผู้ป่วยเพื่อไปรับการตรวจหรือรักษา ต้อยสถานพยาบาลระดับเดียวกันหรือสถานพยาบาลที่มีศักยภาพที่สูงกว่าศักยภาพของตนเองหรือด้วยข้อ กำหนดอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อปรึกษาชั้นสูตรวินิจฉัยรักษาต่อหรือเพื่อการรักษาโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญและมีความ จำเป็นต้องใช้สถานพยาบาลที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์สถานที่ ที่มีศักยภาพที่เหมาะสมกับโรคและการเจ็บป่วย

การสื่อสาร (Communication) หมายถึง กระบวนการส่งข้อมูลผู้ป่วยจากผู้ส่งต่อผู้ป่วยไปยังผู้รับ ข้อมูลผู้ป่วยที่สถานพยาบาล ที่รับผู้ป่วยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้ผู้รับข้อมูลมีปฏิกริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งข้อมูลผู้ป่วยต้องการในการรับและส่งต่อผู้ป่วย ผู้ส่งข่าวสาร (Sender) คือ พยาบาลที่ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานการส่งต่อและพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ประสานงานทั้ง สถานพยาบาลต้นทางและปลายทางที่ติดต่อรับผู้ป่วย ข้อมูลข่าวสาร (Message) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยทั้งหมด ที่มีผลต่อการรักษาพยาบาล เช่น ประวัติการเจ็บป่วย การรักษาที่ได้รับแล้ว สิทธิการรักษา เป็นต้นและข่องทาง การสื่อสาร (Media) มีหลายช่องทาง คือ ใช้โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์หรือวิทยุสื่อสาร ผู้รับข่าวสาร (Receivers) จะเป็นผู้ที่มีหน้าที่ติดต่อประสานงานทั้งสองฝ่ายเนื่องจากต้องการสื่อสารอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้ง เครื่องมือแพทย์และยานพาหนะคือรถพยาบาลที่ใช้ในการรับและส่งต่อ (สถาบันการแพทย์จุฬาลงกรณ์ 2557)

มาตรฐานการบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน (คู่มือแนวทาง/เกณฑ์การรับส่งต่อผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากการใช้สุรา/ยา/สารเสพติดในสถานบัน/โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต) คือ มาตรฐานเกี่ยวกับการบริการในการปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉินนับแต่การรับรู้ถึงภาวะการเจ็บป่วยฉุกเฉินจนถึงการดำเนินการให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการบำบัดรักษาให้พ้นภาวะฉุกเฉินซึ่งรวมถึงการประเมิน การจัดการการประสานงาน การควบคุม ดูแลการติดต่อสื่อสารการลำเลียงหรือขนส่ง การตรวจวินิจฉัย และการบำบัดรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินเมื่อมีผู้ป่วยฉุกเฉิน ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรืออาการรุนแรงมากขึ้นเกิดการบาดเจ็บหรืออาการป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินได้ให้สถานพยาบาลมีหน้าที่ดำเนินการตามหลักการดังนี้

1. ตรวจคัดแยกระดับความฉุกเฉินและจัดให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการบริการตามลำดับความเร่งด่วนทางการแพทย์ฉุกเฉิน

2. ผู้ป่วยฉุกเฉินต้องได้รับการบริการฉุกเฉินตามขั้นตอนความสามารถของสถานพยาบาลนั้นก่อนการส่งต่อเว้นแต่มีผู้ประกอบวิชาชีพให้การรับรองว่าการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินจะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการเสียชีวิต หรืออาการที่รุนแรงขึ้นจากการเจ็บป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินนั้น

3. การให้บริการต่อผู้ป่วยฉุกเฉินต้องเป็นไปตามความจำเป็นและข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ฉุกเฉินโดยมิให้นำสิทธิการประกันการเข้มงวดเป็นสถานพยาบาล หรือความสามารถในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยฉุกเฉินหรือเงื่อนไขใด ๆ มาเป็นเหตุปฏิเสธผู้ป่วยฉุกเฉินให้ไม่ได้รับการบริการอย่างทันท่วงที

มาตรฐานการรับและการส่งต่อผู้ป่วย ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2545) ดังนี้

1. การส่งต่อผู้ป่วยด้วยยานพาหนะ ต้องมีความปลอดภัยเหมาะสมโดยคำนึงถึงโรค อาการ และความรุนแรงของโรค

2. การส่งต่อผู้ป่วยต้องมีการสื่อสาร ประสานงานระหว่างโรงพยาบาลที่จะรับไว้ล่วงหน้าพร้อมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยตลอดจนข้อมูลทางการแพทย์ที่จำเป็น

3. การส่งต่อผู้ป่วยที่ยังมีภาวะอาการของโรค ต้องอยู่ในความดูแลของผู้ประกอบวิชาชีพจากโรงพยาบาล

4. ต้องมีการจัดให้ผู้ประกอบวิชาชีพหรือบุคลากรที่มีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยที่เหมาะสมกับโรคและความรุนแรงของโรคไปพร้อมกับผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัยในระหว่างการนำส่ง

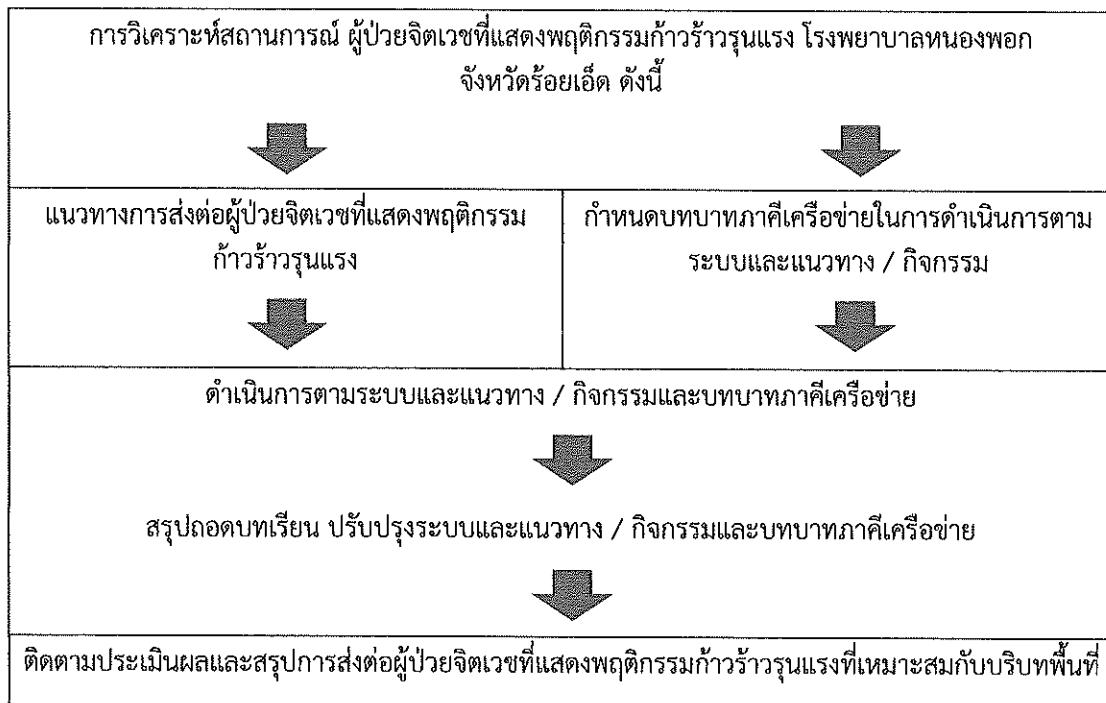
5. ยานพาหนะในการนำส่งต้องมีมาตรฐานตามที่กำหนด

6. ผู้ป่วยหรือญาติมีสิทธิเลือกโรงพยาบาลที่จะไป รวมทั้งวิธีการนำส่งเว้นแต่เป็นการเกินขีดความสามารถของโรงพยาบาลที่นำส่งหรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย ให้โรงพยาบาลเลือกสถานที่อื่นรวมทั้งวิธีการนำส่งที่เหมาะสมได้

7. ต้องจัดให้มีการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยหรือญาติเกี่ยวกับเหตุผลและความจำเป็นในการส่งต่อ

3.3 ข้อเสนอ

รูปแบบระบบการส่งต่อผู้ป่วยจิตเวชที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง โรงพยาบาลหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาสถานการณ์ผู้ป่วยจิตเวชที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง แนวทางการส่งต่อผู้ป่วยจิตเวชที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และเพื่อพัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยจิตเวชที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง โรงพยาบาลหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.4 ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น

1. การดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิตเวชที่รุนแรงหรือมีลักษณะเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมที่เป็นอันตราย ต่อชีวิตรักษาสันติ有序และผู้อื่น ต้องการความช่วยเหลือหรือการแก้ไขอย่างเร่งด่วนภายใต้สถานการณ์ของ ความฉุกเฉินและความจำกัดของเวลา

3.5 แนวทางแก้ไข

1. ปฏิบัติการช่วยเหลืออย่างได้อย่างหนึ่งตามขั้นตอนในแต่ละช่วงเวลาเพื่อเป็นการลดความกดดันจาก สถานการณ์ฉุกเฉินและต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์
2. ปฏิบัติการช่วยเหลือตามความต้องการที่จำเป็นและความต้องการในสถานการณ์เฉพาะหน้าขณะนั้น

3. ช่วยเหลือโดยให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้รับบริการผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์โดยต้องคำนึงถึงผลของการปฏิบัติที่สามารถยอมรับได้

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) แนวทางในการรับ – ส่งผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ได้รับการดูแลบำบัดรักษาในสถานบริการ การดูแลช่วยเหลือหลังการบำบัด
- 2) เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยด้านใช้เป็นแนวทางในการส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- 1) ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อระบบการส่งต่อผู้ป่วยจิตเวช ร้อยละ 85
- 2) ร้อยละความพึงพอใจของผู้ให้บริการต่อแนวทางระบบการส่งต่อผู้ป่วยจิตเวช ร้อยละ 85
- 3) ร้อยละการเข้าถึงบริการผู้ป่วยจิตเวช ร้อยละ 65

(ลงชื่อ) .....
.....
(นายเกรียงไกร ศรีวิลัย)

ตำแหน่งนายแพทย์ชำนาญการ

(วันที่) 28 / ๗, พ. / 2567

ผู้ขอประเมิน